

## **4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununda Yapılan Değişiklikler**

03.02.2021 tarih ve 31384 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 7263 sayılı Kanun ile, 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 5746 Araştırma Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun’nda önemli değişiklikler yapılmıştır.

### **4691 SAYILI KANUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER**

#### **1- İstisna Tutarının Belirlenen Kısmıyla Girişimcilere Yatırım Yapılması Şartı Getirilmiştir.**

- ✚ 1/1/2022 tarihinden itibaren yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazançları tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır.
- ✚ Aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır.
- ✚ Bu tutarın, geçici hesabın oluştuğu yılın sonuna kadar
  - Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması,
  - Girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması,
  - Kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır.
- ✚ Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazançlar tutarının yüzde yirmisi, ilgili yılda yararlanılan gelir ve kurumlar vergisi istisnasına konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın tarh edilir

#### **2- Kazançlara uygulanan gelir ve kurumlar vergisi istisnası 31/12/2028 tarihine uzatılmıştır**

Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu Bölgedeki yazılım, tasarım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlara uygulanan gelir ve kurumlar vergisi istisnası 31/12/2028 tarihine uzatılmıştır.

### **3- Ücretlerdeki istisna uygulamasına son verilmiştir. Terkin uygulaması getirilmiştir.**

Geçici 2.maddede yapılan düzenleme ile Bölgede çalışanların ücretlerinin Gelir Vergisinden istisna tutulması kaldırılmıştır. Bölgede çalışanların ücretleri üzerinden Gelir Vergisi hesaplanacak daha sonra muhtasar beyannamede terkin edilecektir. Dolayısıyla çalışanların yıllık beyanname verme yükümlülüğü doğabilecektir. Teşvik çalışandan işverene geçmiştir.

“31/12/2028 tarihine kadar, bölgede çalışan AR-GE, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi; verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir.”

### **4- Sermaye desteği uygulaması 31.12.2028 tarihine uzatılmıştır. Sermaye desteğini veren mükelleflerin indirim yapabileceği tutar 1.000.000 TL'ye yükseltilmiştir.**

- 31/12/2028 tarihine kadar uygulanmak üzere, Bölgede faaliyette bulunanlara Bakanlık tarafından uygun görülen alanlarda gerçekleştirecekleri projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye destekleri,
- Beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmamak üzere,
- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır.
- İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 1.000.000 Türk lirasını aşamaz.
- Bu kapsamdaki projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalmaması, payların satılması ya da yatırılan sermayenin kısmen ya da tamamen geri alınması halinde indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

### **5- Damga Vergisi istisnası net olarak belirtilmiştir.**

Geçici 2.maddeye eklenen aşağıdaki cümle ile Damga Vergisi istisnası net olarak belirtilmiştir. Değişiklik öncesi metinde “Her türlü vergiden müstesnadır” ifadesi yer almaktaydı.

“Bu kapsamdaki ücretlere ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisnadır.”

## **6- Doktora ve Yüksek lisans çalışmaları için “ en az bir yıl süre ile çalışma şartı kaldırılmıştır.”**

Yapılan değişiklik ile “en az bir yıl süreyle” çalışma şart aranmaksızın;

Bölgede yer alan işletmelerde çalışan AR-GE ve tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere Bölge dışında geçirdiği sürelerle ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Cumhurbaşkanınca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı, gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir.

### **5746 SAYILI KANUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER**

#### **1- Gelir Vergisi Stopajı Teşvikiinde desteklenecek ilave süreler**

Haftalık 8 saati aşmamak şartıyla, aşağıdaki çalışmalar gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilecektir.

- Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde doktora mezunu personelin üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında ders vermesi
- Ar-Ge ve tasarım personelinin teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere mentorluk yapması

İlave olarak yukarıda belirtilen durumlar haricinde,

- Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde gelir vergisi stopajı teşvikine konu edilen toplam çalışma sürelerinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla ilgili personelin bu merkezler dışında geçirdikleri süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilecektir.

#### **2- Girişim sermayesi desteği**

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinden teknoloji, teknolojik üretim ve yenilik faaliyetlerini desteklemek amacıyla girişim sermayesi fonlarına destek bütçesi aktarılabilir.
- Girişim sermayesi desteği kapsamında kaynakların aktarıldığı girişim sermayesi fonlarından ya da bu fonların yatırım yaptığı fonların yatırımlarından yararlanan şirketlere,

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı 193 sayılı Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın ve 5520 sayılı Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının

tespitinde indirim konusu yapılır. Bu kapsamda yapılacak indirim tutarı yıllık 1.000.000 Türk lirasını aşamaz.

- Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından girişim sermayesi yoluyla destek almış firmalara sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalmaması, payların satılması ya da yatırılan sermayenin kısmen ya da geri alınması halinde 4 üncü maddenin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

### **3- İndirim Tutarının Belirlenen Kısmıyla Girişimcilere Yatırım Yapılması Şartı Getirilmiştir.**

- 1/1/2022 tarihinden itibaren yıllık beyanname üzerinden yararlanılan indirim tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır.
- Aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır.
- Bu tutarın, geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır.
- Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın yüzde yirmisi, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilemez.

### **4- Kanunun 31.12.2023’e kadar olan uygulama süresi 31.12.2028’e uzatılmıştır.**

### **5- Doktora ve Yüksek lisans çalışmaları için “ en az bir yıl süre ile çalışma şartı kaldırılmıştır.”**

Yapılan değişiklik ile “en az bir yıl süreyle” çalışma şart aranmaksızın;

Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan AR-GE ve tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere Bölge dışında geçirdiği sürelerle ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Cumhurbaşkanınca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı, gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir.

**7263 sayılı Kanuna [buradan](#) ulaşabilirsiniz.**